

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (trečioji kolegija) NUTARTIS

2025 m. vasario 3 d.*

„Ieškinyms dėl panaikinimo – Sprendimas 2006/928/EB – Bendradarbiavimo su Rumunija ir jos pažangos siekiant orientacinių tikslų teismų reformos ir kovos su korupcija srityse patikrinimo mechanizmas – Sprendimas (ES) 2023/1786, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2006/928 – Tiesioginės sąsajos nebuvimas – Nepriimtinumas“

Byloje T-1126/23

Asociația Inițiativa pentru Justiție, įsteigta Konstancoje (Rumunija), atstovaujama *avocat* V.-D. Oanea ir SC C. Zatschler,

ieškovė,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą K. Herrmann, T. Maxian Rusche, P. Van Nuffel ir I. Rogalski,

atsakovę,

BENDRASIS TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkės pareigas einanti P. Škvařilová-Pelzl, teisėjai I. Nömm ir D. Kukovec (pranešėjas),

kancleris V. Di Bucci,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį, visų pirma į:

- Komisijos pateiktą nepriimtiniu grindžiamą prieštaravimą, kurį 2024 m. vasario 19 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai ji pateikė atskiru dokumentu,
- ieškovės pastabas dėl nepriimtiniu grindžiamo prieštaravimo (jas Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2024 m. balandžio 11 d.),
- Rumunijos prašymą įstoti į bylą (jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2024 m. vasario 22 d.),

priima šią

* Proceso kalba: anglų.

Nutartį

- 1 Pagal SESV 263 straipsnį pareikštu ieškiniu ieškovė *Asociația Inițiativa pentru Justiție* prašo panaikinti 2023 m. rugsėjo 15 d. Komisijos sprendimą (ES) 2023/1786, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2006/928/EB, nustatantis bendradarbiavimo su Rumunija ir jos pažangos siekiant orientacinių tikslų teismų reformos ir kovos su korupcija srityse patikrinimo mechanizmą (OL L 229, 2023, p. 94; toliau – ginčijamas sprendimas).

Ginčo aplinkybės ir ginčijamas sprendimas

- 2 Ši byla susijusi su Rumunijoje vykusia plataus masto reforma teisingumo ir kovos su korupcija srityje, kuri nuo 2007 m. buvo stebima Europos Sąjungos mastu pagal bendradarbiavimo ir tikrinimo mechanizmą, įtvirtintą 2006 m. gruodžio 13 d. Komisijos sprendimu 2006/928/EB, nustatančiu bendradarbiavimo su Rumunija ir jos pažangos siekiant orientacinių tikslų teismų reformos ir kovos su korupcija srityse patikrinimo mechanizmą (OL L 354, 2006, p. 56), Rumunijai stojant į Sąjungą (toliau – BTM).
- 3 Ieškovė yra 2018 m. lapkričio 14 d. įsteigta prokurorų profesinė asociacija, kurios tikslas – užtikrinti, kad Rumunijoje būtų paisoma teisinės valstybės vertybės, be kita ko, garantuojant, kad būtų paisoma prokurorų teisių ir jų nepriklausomumo.
- 4 2006 m. gruodžio 13 d. Europos Bendrijų Komisija priėmė Sprendimą 2006/928, remdamasi, be kita ko, Akto dėl Bulgarijos Respublikos ir Rumunijos stojimo sąlygų ir Sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų (OL L 157, 2005, p. 203; toliau – Stojimo aktas) 37 ir 38 straipsniais. Pagal šiuos straipsnius Komisijai suteikiami įgaliojimai patvirtinti konkrečias priemones atitinkamai tais atvejais, kai kyla reali grėsmė, kad, Rumunijai nesilaikant per derybas dėl stojimo į Sąjungą prisiimtų įsipareigojimų, atsiras didelių vidaus rinkos veikimo sutrikimų, taip pat realus pavojus, kad Rumunija iš esmės nesilaikys įsipareigojimų, susijusių su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve.
- 5 Kaip Teisingumo Teismas pažymėjo, be kita ko, 2021 m. gegužės 18 d. Sprendime *Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ ir kt.* (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ir C-397/19, EU:C:2021:393, 157 ir 158 punktai), Sprendimas 2006/928 yra tokia priemonė – jis priimtas dėl kylančios realios grėsmės, kuri yra tokio pat pobūdžio, kaip nurodyta Stojimo akto 37 ir 38 straipsniuose. Iš tiesų, kaip matyti iš 2006 m. rugsėjo 26 d. Komisijos stebėsenos ataskaitos dėl Bulgarijos ir Rumunijos pasirengimo narystei ES (COM(2006) 549 *final*), į kurią daroma nuoroda to sprendimo 4 konstatuojamojoje dalyje, ši institucija konstatavo, kad Rumunijoje vis dar yra trūkumų, ypač teisingumo ir kovos su korupcija srityse, todėl pasiūlė Tarybai nustatyti sąlygą, pagal kurią tai, ar ši valstybė įstos į Sąjungą, priklausys nuo bendradarbiavimo ir tikrinimo mechanizmo sukūrimo, siekiant pašalinti šiuos trūkumus.

- 6 Sprendimo 2006/928 priede Rumunijai buvo nurodyti keturi orientaciniai tikslai, susiję su teismų sistemos reforma ir kova su korupcija, siekiant pašalinti šiuos trūkumus ir užtikrinti institucijų, atsakingų už įstatymų taikymą, gebėjimą įgyvendinti ir taikyti priemones, patvirtintas stengiantis prisidėti prie vidaus rinkos bei laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės veikimo. Konkrečiau kalbant, pirmasis iš šių tikslų suformuluotas taip:
- „[Rumunija turi] [u]žtikrinti skaidresnį ir veiksmingesnį teisminį procesą, didinant Aukštesniosios teisėjų tarybos gebėjimus ir atskaitomybę. Teikti ataskaitas ir stebėti naujųjų Civilinio proceso ir Baudžiamojo proceso kodeksų poveikį.“
- 7 Sprendimo 2006/928 1 ir 2 straipsniuose buvo numatyta, kad Rumunija turi kasmet teikti Komisijai ataskaitą apie padarytą pažangą, siekiant šio sprendimo priede nurodytų orientacinių tikslų. Komisija savo ruožtu ne rečiau kaip kas šešis mėnesius turi parengti ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai su savo pastabomis ir išvadomis dėl Rumunijos pateiktų ataskaitų.
- 8 Pagal Sprendimo 2006/928 4 straipsnį šis sprendimas skirtas visoms valstybėms narėms, įskaitant Rumuniją nuo jos įstojimo dienos.
- 9 Remiantis to sprendimo 9 konstatuojamąja dalimi, jis bus panaikintas, kai bus pasiekti visi orientaciniai tikslai.
- 10 2023 m. rugsėjo 15 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą.
- 11 Kaip matyti iš to sprendimo 7–9 konstatuojamųjų dalių, Komisija iš esmės padarė išvadą, kad, atsižvelgiant į Rumunijos padarytą pažangą pagal BTM, nustatytą 2022 m. lapkričio 22 d. ataskaitoje Parlamentui ir Tarybai (COM(2022) 664 *final*), be kita ko, susijusią su teismų nepriklausomumo ir veiksmingumo stiprinimu visiškai pertvarkius teismų sistemą, ši valstybė narė įvykdė išipareigojimus, prisiimtus jai stojant į Sąjungą, ir buvo tinkamai pasiekti keturi Sprendime 2006/928 nustatyti orientaciniai tikslai.
- 12 Be to, kaip nurodyta ginčijamo sprendimo 10 konstatuojamojoje dalyje, tiek Rumunija, tiek kitos valstybės narės toliau įgyvendins reformas, remdamosi metiniu teisinės valstybės principo taikymo ciklu, kuris pradėtas įgyvendinti 2019 m. liepos 17 d. Komisijos komunikatu Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Teisinės valstybės principo stiprinimas Sąjungoje. Veiksmų planas“ (COM(2019) 343 *final*). Įgyvendindama šį ciklą Komisija rengs metines teisinės valstybės principo taikymo ataskaitas, kuriose, be kita ko, bus pateiktos rekomendacijos valstybėms narėms.
- 13 Ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nurodyta, kad Sprendimas 2006/928 panaikinamas.

Šalių reikalavimai

- 14 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:
- panaikinti ginčijamą sprendimą,
 - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

- 15 Nepriimtiniu grindžiamame prieštaravime, pateiktame pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 130 straipsnio 1 dalį, Komisija Bendrojo Teismo prašo:
 - atmesti ieškinį kaip akivaizdžiai nepriimtina,
 - priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.
- 16 Pastabose dėl nepriimtiniu grindžiamo prieštaravimo ieškovė Bendrojo Teismo prašo:
 - atmesti Komisijos pateiktą nepriimtiniu grindžiamą prieštaravimą,
 - nepatenkinus pirmojo reikalavimo, nagrinėti nepriimtiniu grindžiamą prieštaravimą nagrinėjant bylą iš esmės,
 - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas, susijusias su nepriimtiniu grindžiamu prieštaravimu.
- 17 2024 m. vasario 22 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo dokumentą – juo Rumunija, remdamasi Procedūros reglamento 143 straipsniu, paprašė leisti įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimų.

Dėl teisės

- 18 Pagal Procedūros reglamento 130 straipsnio 1 ir 7 dalis, jeigu atsakovas prašo, Bendrasis Teismas gali priimti sprendimą dėl nepriimtumo arba kompetencijos nebuvimo, nepradėjęs bylos nagrinėti iš esmės. Kadangi šioje byloje Komisija prašė priimti sprendimą dėl nepriimtumo, Bendrasis Teismas konstatuoja, kad bylos medžiagoje yra pakankamai informacijos, todėl nusprendžia priimti sprendimą dėl šio prašymo ir netęsti proceso.
- 19 Komisija teigia, kad šis ieškinys nepriimtinas, ir visų pirma nurodo, kad nėra tiesioginės sąsajos su ieškove ar vienu iš jos narių. Be to, ji mano, kad ginčijamas sprendimas nėra reglamentuojamojo pobūdžio teisės aktas, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos trečią sakinio dalį, ir kad tas sprendimas nėra konkrečiai susijęs nei su ieškove, nei su kuriuo nors iš jos narių.
- 20 Ieškovė su šiais teiginiais nesutinka. Be to, kiek tai susiję su jos ieškinio (tiek pateikto jos vardu, tiek prokurorų, kurių interesus ji gina, vardu) priimtiniu, ji teigia, kad, atsižvelgiant į nagrinėjamo atvejo ypatumus, reikia sušvelninti dabartinėje jurisprudencijoje nustatytas priimtumo sąlygas.
- 21 Pirmiausia primintina, kad pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo gali pareikšti ieškinį dėl jam skirtų aktų arba aktų, kurie yra tiesiogiai ir konkrečiai su juo susiję, taip pat dėl reglamentuojamojo pobūdžio teisės aktų, kurie tiesiogiai su juo susiję ir dėl kurių nereikia patvirtinti įgyvendinimo priemonių.
- 22 Nagrinėjamu atveju konstatuotina, kad ginčijamas sprendimas nėra skirtas ieškovei, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje numatytą pirmąjį atvejį.
- 23 Taigi reikia nustatyti, ar šis sprendimas yra tiesiogiai susijęs su ieškove arba vienu iš jos narių.

- 24 Pagal suformuotą jurisprudenciją asociacijų pareikšti ieškiniai dėl panaikinimo pripažįstami priimtinais trimis atvejais: pirma, jeigu pagal teisės akto nuostatą profesinėms asociacijoms yra aiškiai pripažįstamos tam tikros procesinės teisės, antra, jeigu asociacija atstovauja savo narių, kurie patys gali kreiptis į teismą, interesams, ir, trečia, jeigu asociacija yra individualizuojama dėl poveikio jos pačios, kaip asociacijos, interesams pirmiausia todėl, kad aktu, kurį prašoma panaikinti, buvo paveikta šios asociacijos derybinė padėtis (šiuo klausimu žr. 2019 m. gegužės 8 d. Nutarties *Carvalho ir kt. / Parlamentas ir Taryba*, T-330/18, nepaskelbta Rink., EU:T:2019:324, 51 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

Dėl ieškovės, veikiančios savo vardu, ieškinio priimtimumo

- 25 Visų pirma, ieškovė teigia, kad ji yra oficialiai pripažinta prokurorams atstovaujanti organizacija, kurios užduotis – ginti teisminių institucijų nepriklausomumą ir apskritai teisinės valstybės vertybę. Dėl savo vaidmens laikantis ESS 2 ir 19 straipsnių ji turi institucinį interesą ginti šią vertybę, taip pat procesinį interesą teismo procesuose, susijusiuose su šios vertybės paisymu ir jos stiprinimu. Be to, ieškovė buvo privilegijuota Komisijos partnerė vykdant stebėseną ir rengiant su BTM susijusias ataskaitas, taigi dėl to, kad Sprendimas 2006/928 buvo panaikintas prieš tai nepasikonsultavus su ja, buvo pažeisti jos teisėti lūkesčiai. Galiausiai ieškovė teigia, kad ginčijamas sprendimas yra tiesiogiai su ja susijęs, nes Sprendimo 2006/928 panaikinimas pakenkė jos darbu teisinės valstybės apsaugos srityje.
- 26 Komisija ieškovės argumentus ginčija.
- 27 Dėl šio sprendimo 24 punkte primintoje jurisprudencijoje nurodyto pirmojo atvejo pažymėtina, kad ieškovė netvirtina, jog yra teisės nuostatų, pagal kurias jai aiškiai pripažįstamos tam tikros procesinės teisės, ir jokia bylos medžiagoje esanti informacija neleidžia daryti išvados, kad tokių nuostatų esama.
- 28 Be to, jei šio sprendimo 25 punkte nurodyti ieškovės argumentai turi būti suprantami taip, kad, siekiant užtikrinti veiksmingą prokurorų teisminę gynybą, pirmiausia atsižvelgiant į ESS 2 straipsnyje įtvirtintą teisinės valstybės vertybę, jai turėtų būti suteiktos tam tikros procesinės prerogatyvos, konstatuotina, kad pagal jokią teisės nuostatą ieškovei nesuteikta prerogatyvų užtikrinti tokią apsaugą įgyvendinant BTM. Taigi, vertinant pagal šio sprendimo 24 punkte minėtą pirmąjį atvejį, jos ieškinyš negali būti pripažintas priimtinu.
- 29 Dėl šio sprendimo 24 punkte primintoje jurisprudencijoje nurodyto trečiojo atvejo, susijusio su poveikiu pačių asociacijų, ypač kaip derybininkų, interesams, pažymėtina, kad ieškovė nesirėmė tokiu poveikiu savo interesams, ji tik pabrėžė savo, kaip Komisijos partnerės įgyvendinant BTM, vaidmenį.
- 30 Vis dėlto aplinkybės, kad ji buvo Komisijos „partnerė“, nepakanka, kad jai būtų pripažintas derybininkės statusas, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 24 punkte primintą jurisprudenciją, atsižvelgiant į konkrečias ginčijamo sprendimo priėmimo aplinkybes. Taigi jos ieškinyš negali būti pripažintas priimtinu ir vertinant pagal tame punkte nurodytą trečiąjį atvejį.
- 31 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ieškovė neatitinka šio sprendimo 24 punkte nurodytų pirmojo ir trečiojo atvejo sąlygų, todėl neturi teisės kreiptis į teismą savo vardu.
- 32 Be to, šios išvados negali paneigti ieškovės argumentai, kad Sprendimą 2006/928 panaikinus ginčijamam sprendimui buvo pažeisti jos teisėti lūkesčiai.

- 33 Šiuo aspektu primintina, kad pagal suformuotą jurisprudenciją teisė remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu suteikiama kiekvienam asmeniui, kurio situacija tokia, kad Sąjungos institucija, suteikdama jam konkrečių garantijų, sukėlė pagrįstų lūkesčių. Tokias garantijas, neatsižvelgiant į jų pateikimo formą, sudaro tiksli, besąlygiška ir nuosekli informacija iš įgaliotų ir patikimų šaltinių. Tačiau šio principo pažeidimu negalima remtis tuo atveju, kai administracija konkrečių garantijų nesuteikė (žr. 2024 m. gegužės 8 d. Sprendimo *VB / ECB*, T-124/23, nepaskelbtas Rink., EU:T:2024:294, 60 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 34 Nagrinėjamu atveju ieškovė nenurodė, kaip Komisija jai suteikė tikslių, besąlygiškų ir nuoseklių garantijų, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 33 punkte nurodytą jurisprudenciją, kad Sprendimas 2006/928 nebus panaikintas. Be to, manytina, kad šis sprendimas turėjo būti panaikintas, nes pagal Stojimo akto 37 straipsnio antrą pastraipą ir 38 straipsnio antrą pastraipą BTM buvo nustatytas tik kaip laikinoji priemonė.

Dėl ieškovės, veikiančios savo narių, kurių interesus gina, vardu, ieškinio priimtimumo

- 35 Vertinant pagal šio sprendimo 24 punkte primintoje jurisprudencijoje nurodytą antrąjį atvejį, asociacijos turi teisę kreiptis į teismą, kai atstovauja savo narių, kurie patys turi teisę kreiptis į teismą, interesams.
- 36 Nagrinėjamu atveju ieškovė iš esmės teigia, kad ginčijamas sprendimas yra tiesiogiai susijęs su jos nariais, kaip prokurorais, nes dėl to, kad šiuo sprendimu buvo panaikintas BTM, jiems gali būti taikomos drausminės procedūros.
- 37 Be to, remdamasi tuo, kad 2021 m. gegužės 18 d. Sprendime *Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ ir kt.* (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ir C-397/19, EU:C:2021:393, 249 punktas) Teisingumo Teismas konstatavo, jog Sprendimo 2006/928 priede nurodyti orientaciniai tikslai turi tiesioginį poveikį, ieškovė mano, kad šie orientaciniai tikslai suteikė prokurorams tiesioginio veikimo teises, kuriomis jie galėtų remtis, be kita ko, ginčydami neteisėtas drausmines priemones.
- 38 Taigi panaikinus Sprendimą 2006/928 apribotos teisės, prokurorų, kuriems taikomos tokios drausminės priemonės, galimos naudoti ginantis. Be to, ieškovė priduria, kad, nors jos nariai vis dar gali remtis ESS 19 straipsnio 1 dalimi ir SESV 325 straipsnio 1 dalimi, kad apsigintų nuo neteisėtų drausminių procedūrų, vis dėlto šiose nuostatose suteikiamos teisės yra mažiau veiksmingos ir ne tokios plačios kaip tos, kurias jie turėjo pagal BTM.
- 39 Ieškovė iš esmės tvirtina, kad Sprendimo 2006/928 materialinė taikymo sritis buvo platesnė nei SESV 325 straipsnio 1 dalies, nes iš paskutinių trijų orientacinių tikslų kylanti Rumunijos pareiga veiksmingai kovoti su korupcija, ypač aukšto lygio, neapsiribojo Sąjungos finansiniams interesams kenkiančios korupcijos atvejais. Taigi Sprendimas 2006/928 buvo tinkamesnis pradėti taikyti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (toliau – Chartija), nes jis užtikrina, kad būtų įvykdyta sąlyga, susijusi su Sąjungos teisės įgyvendinimu, kaip nurodyta Chartijos 51 straipsnio 1 dalyje.
- 40 Komisija ieškovės argumentus ginčija.
- 41 Pagal suformuotą jurisprudenciją sąlyga, kad priemonė, dėl kurios pareikštas ieškiny, turi būti tiesiogiai susijusi su fiziniu ar juridiniu asmeniu, reikalauja, kad būtų tenkinami du kumuliaciniai kriterijai, t. y. kad ši priemonė, pirma, darytų tiesioginį poveikį šio asmens teisei padėčiai ir,

antra, nepalikėtų jokios diskrecijos už jos įgyvendinimą atsakingiems adresatams, nes tas įgyvendinimas yra visiškai automatiškas ir pagrįstas tik Sąjungos teisės aktais, netaikant kitų tarpinių normų (žr. 2022 m. liepos 12 d. Sprendimo *Nord Stream 2 / Parlamentas ir Taryba*, C-348/20 P, EU:C:2022:548, 43 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 42 Siekiant nustatyti, ar aktas sukelia pasekmių asmens teisei padėčiai, ir todėl gali būti pareikštas ieškinys dėl jo panaikinimo pagal SESV 263 straipsnį, reikia remtis šio akto esme ir įvertinti šias pasekmes pagal objektyvius kriterijus, kaip antai minėto akto turinį, prireikus atsižvelgiant į jo priėmimo aplinkybes ir jį priėmusios institucijos įgaliojimus (šiuo klausimu žr. 2022 m. liepos 12 d. Sprendimo *Nord Stream 2 / Parlamentas ir Taryba*, C-348/20 P, EU:C:2022:548, 63 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 43 Nagrinėjamu atveju pirmiausia pažymėtina, kad ginčijamu sprendimu panaikintas Sprendimas 2006/928, todėl pirmasis turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į Sprendimo 2006/928 dalyką, turinį ir teises bei faktines aplinkybes, kuriomis jis buvo priimtas (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2019 m. spalio 24 d. Sprendimo *EPSU ir Goudriaan / Komisija*, T-310/18, EU:T:2019:757, 25 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Vadinasi, ginčijamas sprendimas gali tiesiogiai sukelti teisiųjų pasekmių Rumunijos prokurorų, kurie yra ieškovės nariai, padėčiai, tik jeigu pats Sprendimas 2006/928 galėjo sukelti tokių pasekmių.
- 44 Pirma, kiek tai susiję su Sprendimo 2006/928 dalyku ir priėmimo aplinkybėmis, kaip matyti iš jo 4 ir 6 konstatuojamųjų dalių, sukuriant BTM ir nustatant orientacinius tikslus buvo siekiama užbaigti Rumunijos stojimo į Sąjungą procedūrą ir pašalinti trūkumus, kuriuos Komisija konstatavo iki įstojimo, pirmiausia teisingumo ir kovos su korupcija srityse.
- 45 Be to, kaip Teisingumo Teismas nurodė, be kita ko, 2021 m. gegužės 18 d. Sprendime *Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ ir kt.* (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ir C-397/19, EU:C:2021:393, 170 punktas), šie orientaciniai tikslai atspindi konkrečius Rumunijos priimtus įsipareigojimus ir reikalavimus, numatytus Stojimo akto IX priede, kurių ji sutiko laikytis užbaigdama stojimo derybas 2004 m. gruodžio 14 d. ir kurie yra susiję su šiomis sritimis.
- 46 Kiek tai susiję su ginčijamo sprendimo dalyku ir kontekstu, iš to sprendimo 1 straipsnio, siejamo su jo 7–9 konstatuojamosiomis dalimis, matyti, kad juo siekiama panaikinti Sprendimą 2006/928, nes Komisija nusprendė, kad Rumunija įvykdė įsipareigojimus, priimtus jai stojant į Sąjungą, ir kad to sprendimo priede nustatyti keturi orientaciniai tikslai buvo tinkamai pasiekti.
- 47 Antra, dėl Sprendimo 2006/928 turinio pažymėtina, kad, kaip nurodyta šio sprendimo 6 ir 7 punktuose, juo Rumunija iš esmės buvo įpareigota pasiekti jo priede nurodytus orientacinius tikslus ir kiekvienais metais, kaip numatyta jo 1 straipsnio pirmoje pastraipoje, pateikti Komisijai ataskaitą apie šiuo klausimu padarytą pažangą. Pagal to sprendimo 2 straipsnį Komisija taip pat buvo įpareigota teikti ataskaitas, kuriose būtų analizuojama ir vertinama Rumunijos pažanga siekiant orientacinių tikslų.
- 48 Dėl ginčijamo sprendimo turinio pažymėtina, kad jo 4–8 konstatuojamosiose dalyse pabrėžti etapai susiję su Rumunijos pažanga pagal BTM, lėmusia 9 konstatuojamojoje dalyje padarytą išvadą, kad Sprendime 2006/928 nustatyti orientaciniai tikslai buvo tinkamai pasiekti. Be to, kaip nurodyta šio sprendimo 12 punkte, ginčijamo sprendimo 10 konstatuojamojoje dalyje iš esmės nustatyta, kad įgyvendindama metinį teisinės valstybės principo taikymo ciklą Komisija tęs reikalaujamų reformų stebėseną įvairiose valstybėse narėse, įskaitant Rumuniją.

- 49 Reikia pridurti, kad 2021 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ ir kt.* (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ir C-397/19, EU:C:2021:393) 166 ir 167 punktuose Teisingumo Teismas pažymėjo, kad Sprendimas 2006/928, kaip pagal SESV 288 straipsnio ketvirtą pastraipą priimtas sprendimas, Rumunijai „[buvo] privalomas visas“, o paskui konkrečiau nurodė orientacinių tikslų ir ataskaitų, kurias Komisija parengė pagal to sprendimo 2 straipsnį, teises pasekmes.
- 50 Dėl orientacinių tikslų teisiųjų pasekmių Teisingumo Teismas 2021 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ ir kt.* (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ir C-397/19, EU:C:2021:393) 172 punkte konstatavo, kad šie tikslai Rumunijai buvo privalomi, todėl šiai valstybei narei buvo nustatyta konkreti pareiga juos pasiekti ir kuo greičiau imtis tinkamų priemonių tai padaryti. Be to, Teisingumo Teismas nusprendė, kad Rumunija privalėjo nesiimti priemonių, galinčių trukdyti pasiekti tuos tikslus. Beje, to sprendimo 249 punkte Teisingumo Teismas patikslino, kad šie tikslai suformuluoti aiškiai ir tiksliai ir jiems netaikomos jokios sąlygos, todėl jie turi tiesioginį poveikį.
- 51 Dėl remiantis Sprendimo 2006/928 2 straipsniu Komisijos parengtų ataskaitų teisiųjų pasekmių Teisingumo Teismas patikslino, kad tose ataskaitose buvo nustatyti reikalavimai Rumunijai ir pateiktos rekomendacijos orientaciniams tikslams pasiekti. Pagal SESV 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą lojalaus bendradarbiavimo principą Rumunija turėjo tinkamai atsižvelgti į minėtus reikalavimus ir rekomendacijas ir neturėjo priimti ar palikti galioti tokių orientaciniuose tiksluose apibrėžtose srityse taikytinų priemonių, kurios galėtų pakenkti tuose reikalavimuose ir rekomendacijose nustatytam rezultatui.
- 52 Iš šio sprendimo 44, 47 ir 49–51 punktuose nurodytų aplinkybių vienareikšmiškai matyti, kad Sprendime 2006/928 Rumunijai nustatyti tik šie įpareigojimai: pirma, imtis būtinų priemonių šio sprendimo priede nurodytiems orientaciniams tikslams pasiekti, antra, kasmet teikti Komisijai šiuo klausimu padarytos pažangos ataskaitas ir, trečia, tinkamai atsižvelgti į Komisijos parengtose ataskaitose suformuluotus reikalavimus ir rekomendacijas.
- 53 Vadinas, priešingai, nei teigia ieškovė, Sprendime 2006/928 jos nariams nesuteikta jokių teisių, todėl jis negali būti laikomas darančiu tiesioginį poveikį jų teisei padėčiai. Aplinkybė, kad Teisingumo Teismas nusprendė, jog to sprendimo priede nurodyti orientaciniai tikslai turi tiesioginį poveikį, šiuo klausimu neturi reikšmės.
- 54 Siekiant pagrįsti šią išvadą, pažymėtina, kad, pirma, priešingai, nei teigia ieškovė, tai, kad Teisingumo Teismas pripažino, jog orientaciniai tikslai turi tiesioginį poveikį, savaime nereiškia, kad šie tikslai būtinai apima atitinkamas prokurorų teises, kuriomis jie galėtų tiesiogiai remtis nacionaliniame teisme.
- 55 Primintina, kad Teisingumo Teismas yra ne kartą pažymėjęs, kad „visais atvejais, kai [Sąjungos akto] nuostatos turinio požiūriu yra besąlygiškos ir pakankamai aiškios, jomis galima remtis <...> ginčijant bet kurią [šio Sąjungos akto] neatitinkančią nacionalinės teisės nuostatą arba tuo atveju, jei jos apibrėžia teises, kuriomis asmenys gali remtis prieš valstybę“ (šiuo klausimu žr. 1982 m. sausio 19 d. Sprendimo *Becker*, 8/81, EU:C:1982:7, 25 punktą ir 2013 m. lapkričio 28 d. Sprendimo *MDDP*, C-319/12, EU:C:2013:778, 47 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 56 Jungtuko „arba“ vartojimas reiškia, kad tiesioginio veikimo principas turi būti aiškinamas ne tik taip, kaip nurodyta 1963 m. vasario 5 d. Sprendime *van Gend & Loos* (26/62, EU:C:1963:1) suformuotoje jurisprudencijoje, bet ir kaip suponuojantis nacionalinių teismų įgaliojimus

netaikyti Sąjungos teisei prieštaraujančių nacionalinės teisės aktų ar jurisprudencijos. Iš 2021 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ ir kt.* (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ir C-397/19, EU:C:2021:393) 249 punkto, atsižvelgiant į byloje C-195/19 pateikto trečiojo prejudicinio klausimo formuluotę ir Teisingumo Teismo analizę, atliktą nagrinėjant šį klausimą, matyti, kad Teisingumo Teismas siekė pripažinti orientacinių tikslų tiesioginį veikimą būtent šiuo antruoju aspektu.

- 57 Vadinas, negalima pritarti ieškovės argumentams, kad orientaciniai tikslai dėl jų tiesioginio veikimo suteikia prokurorams teisių, kuriomis jie galėtų remtis nacionaliniuose teismuose ginčydami, be kita ko, neteisėtas drausmines priemones. Be to, konstatuotina, kad ieškovė nenurodė jokios konkrečios teisės, kuri esą suteikta prokurorams ar, konkrečiau kalbant, jos nariams.
- 58 Antra, aplinkybė, kad Teisingumo Teismas nusprendė, jog orientaciniai tikslai turi tiesioginį poveikį, nereiškia, kad, kaip teigia ieškovė, jie daro tiesioginį poveikį jos narių teisei padėčiai, todėl tas pats pasakytina ir apie šių tikslų panaikinimą.
- 59 Šiuo klausimu visų pirma pažymėtina, kad orientacinių tikslų tiesioginis veikimas nereiškia, kad privatus asmenys gali ginčyti šių tikslų panaikinimą, neįrodę, kad šis panaikinimas pats savaime daro tiesioginį ir konkretų poveikį jų teisei padėčiai, o nagrinėjamu atveju tai neįrodyta.
- 60 Taip pat primintina, kad Sąjungos teismas jau yra nusprendęs, jog tai, ar Sąjungos teisės aktas tiesiogiai susijęs su asmeniu, kuriam tas aktas nėra skirtas, turi būti vertinama atsižvelgiant į šio akto dalyką (šiuo klausimu žr. 2003 m. balandžio 3 d. Sprendimo *Royal Philips Electronics / Komisija*, T-119/02, EU:T:2003:101, 276 punktą) ir šiame akte įtvirtintą teisinį pagrindą. Jeigu iš akto nuostatų matyti, kad jo pasekmės apsiriboja tik Sąjungos ir valstybės narės, kuriai skirtas aktas, santykiais, toks aktas negali būti laikomas sukeliančiu teisinių pasekmių asmenims (šiuo klausimu žr. 2017 m. gegužės 4 d. Sprendimo *Green Source Poland / Komisija*, T-512/14, EU:T:2017:299, 35, 37 ir 45–64 punktus).
- 61 Nagrinėjamu atveju iš šio sprendimo 44, 45 ir 47 punktuose nurodytų aplinkybių aiškiai matyti, kad Sprendimo 2006/928 tikslas buvo užtikrinti, kad Rumunija pašalintų iki įstojimo į Sąjungą konstatuotus trūkumus, taip pat teisingumo ir kovos su korupcija srityse, siekdama užbaigti stojimo procesą. Iš šio sprendimo nuostatų taip pat aiškiai matyti, kad jo pasekmės buvo apribotos Sąjungos ir Rumunijos santykiais ir jis nebuvo tiesiogiai ar netiesiogiai susijęs su asmenimis, įskaitant prokurorus.
- 62 Be to, pati orientacinių tikslų formuluotė leidžia suprasti, kad šiais tikslais, be kita ko, reguliuojamas teisingumo sistemos organizavimas Rumunijoje, tačiau jie negali daryti tiesioginio poveikio Rumunijos prokurorų teisei padėčiai, nors, atsižvelgiant į šių tikslų tiesioginį veikimą, prieš panaikinant Sprendimą 2006/928 nacionalinis teismas *ex officio* arba teisės subjektų, įskaitant prokurorus, prašymu galėjo nurodyti nacionalinės teisės normos prieštaravimą šiems tikslams. Taip pat pažymėtina, kad priešinga išvada reikštų, jog bet kurios Sąjungos teisės nuostatos, pripažintos tiesiogiai veikiančios, panaikinimas turėtų tiesioginį poveikį visų privačių asmenų, kurie iki šios nuostatos panaikinimo galėjo ja remtis ginčydami nacionalinės teisės normą, teisei padėčiai. Tokiam pirmosios tiesioginės sąsajos sąlygos išplėtimui negalima pritarti.
- 63 Galiausiai pažymėtina, kad Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, jog tam tikrais atvejais valstybių narių turimos diskrecijos įgyvendinant Sąjungos teisės akto nuostatą savaime nepakanka, kad būtų galima teigti, jog ši nuostata nėra tiesiogiai veikianči (šiuo klausimu žr.

2013 m. kovo 21 d. Sprendimo *Salzburger Flughafen*, C-244/12, EU:C:2013:203, 29 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; 2021 m. sausio 14 d. Sprendimo *RTS infra ir Aannemingsbedrijf Norré-Behaegel*, C-387/19, EU:C:2021:13, 47 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 2022 m. kovo 8 d. Sprendimo *Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Tiesioginis veikimas)*, C-205/20, EU:C:2022:168, 16–25 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją), bet iš jo jurisprudencijos matyti, kad diskrecijos buvimas yra kliūtis įvykdyti pirmąją tiesioginės sąsajos sąlygą (šiuo klausimu žr. 2022 m. liepos 12 d. Sprendimo *Nord Stream 2 / Parlamentas ir Taryba*, C-348/20 P, EU:C:2022:548, 74 ir 76 punktus).

- 64 Nagrinėjamu atveju pats priemonių, kurių Rumunija turėjo imtis siekdama įgyvendinti Sprendimą 2006/928, pobūdis, kiek jos buvo susijusios, be kita ko, su jos teismų sistemos organizavimo aspektais, rodo, kad ši valstybė narė turėjo diskreciją patvirtinti tokias priemones. Primintina, kad Teisingumo Teismas jau ne kartą yra pažymėjęs, jog valstybių narių teisingumo sistemos organizavimas priklauso šių valstybių narių kompetencijai, tačiau įgyvendindamos šią kompetenciją valstybės narės turi laikytis iš Sąjungos teisės joms kylančių įpareigojimų (šiuo klausimu žr. 2019 m. birželio 24 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija (Aukščiausiojo Teismo nepriklausomumas)*, C-619/18, EU:C:2019:531, 52 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 65 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Sprendimas 2006/928 neturėjo tiesioginio poveikio ieškovės narių teisei padėčiai.
- 66 Kadangi, kaip nurodyta šio sprendimo 43 punkte, ginčijamo sprendimo taikymo sritis turi būti aiškinama atsižvelgiant į juo panaikinto Sprendimo 2006/928 taikymo sritį, konstatuotina, kad ginčijamas sprendimas taip pat negali būti laikomas turinčiu tiesioginį poveikį ieškovės narių teisei padėčiai.
- 67 Atsižvelgiant į tai, primintina, kad, nepaisant Sprendimo 2006/928 panaikinimo, prokurorai, kuriems taikomos drausminės procedūros, vis dar gali remtis pagal Sąjungos teisę jiems suteikiama teismine gynyba, vadovaudamiesi ESS 19 straipsniu (šiuo klausimu žr. 2024 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ (Magistratų asociacijos)*, C-53/23, EU:C:2024:388, 34 ir 39 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).
- 68 Be to, reikia atmesti ieškovės argumentus, iš esmės grindžiamus tuo, kad Sprendimo 2006/928 panaikinimas ginčijamu sprendimu turėjo tiesioginį poveikį jos narių teisei padėčiai, nes pirmojo sprendimo taikymo sritis buvo platesnė nei SESV 325 straipsnio 1 dalies, todėl jis galėjo lemti Chartijos taikymą bylose, susijusiose su kova su korupcija.
- 69 Pažymėtina, kad, kaip iš esmės teigia Komisija, be teisės aktų, susijusių su Sąjungos finansinių interesų apsauga, Sąjungos teisės aktų leidėjas priėmė nemažai antrinės teisės aktų, reglamentuojančių įvairius kovos su korupcija aspektus apskritai, be kita ko, Konvenciją dėl kovos su korupcija, susijusia su Europos Bendrijų pareigūnais ar Europos Sąjungos valstybių narių pareigūnais, parengtą vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsnio 2 dalies c punktu (OL C 195, 1997, p. 2; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 8 t., p. 136), ir 2003 m. liepos 22 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2003/568/TVR dėl kovos su korupcija privačiame sektoriuje (OL L 192, 2003, p. 54; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 182). Taip pat primintina, kad byla, kurioje priimtas 2024 m. sausio 25 d. Sprendimas *Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova* (C-58/22, EU:C:2024:70, 42 punktas), susijusi su korupcijos byla; joje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kreipėsi į Teisingumo Teismą dėl, be kita ko, Sprendimo 2006/928 priede nurodytų orientacinių tikslų, ir Teisingumo Teismas nusprendė, kad Sąjungos teisės įgyvendinimo sąlyga, kaip ji suprantama pagal Chartijos 51 straipsnio 1 dalį,

įvykdyta dėl minėto pamatinio sprendimo ir kad nėra reikalo priimti sprendimo dėl galimos Sprendimo 2006/928 priede nurodytų orientacinių tikslų svarbos. Vadinasi, priešingai, nei teigia ieškovė, Chartija taikytina byloms, susijusioms su kova su korupcija, neatsižvelgiant į Sprendimo 2006/928 panaikinimą.

- 70 Iš viso to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ginčijamas sprendimas nedaro tiesioginio poveikio ieškovės narių teisei padėčiai. Taigi negalima teigti, kad tas sprendimas yra tiesiogiai su ja susijęs.
- 71 Kadangi SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos antroje sakinio dalyje numatytos sąlygos, primintos šio sprendimo 41 punkte, yra kumuliacinės, konstatuotina, kad ieškovė neturi teisės kreiptis į teismą dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo, ir nebereikia pareikšti nuomonės dėl šioje nuostatoje nurodytos antrosios sąlygos.
- 72 Be to, ieškovė taip pat negali remtis SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos sakinio trečia dalimi, kurioje nurodyti reglamentuojamojo pobūdžio teisės aktai, motyvuodama tuo, kad prokurorai, kurių interesus ji gina, turi teisę kreiptis į teismą pagal šią trečią sakinio dalį. Sąlyga, kad ginčijamas aktas turi būti tiesiogiai susijęs su ieškovu, reiškia tą patį ir SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos sakinio antroje dalyje, ir šios nuostatos sakinio trečioje dalyje (šiuo klausimu žr. 2022 m. liepos 12 d. Sprendimo *Nord Stream 2 / Parlamentas ir Taryba*, C-348/20 P, EU:C:2022:548, 73 punktą). Šiomis aplinkybėmis, kadangi ginčijamas sprendimas nėra tiesiogiai susijęs su ieškove, nereikia nagrinėti, ar jis yra reglamentuojamojo pobūdžio teisės aktas, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos trečią sakinio dalį.
- 73 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir į tai, kad prokurorai, kurių interesus gina ieškovė, patys negali kreiptis į teismą, ieškovė taip pat neatitinka sąlygų, kad jos ieškinys būtų priimtinas vertinant pagal šio sprendimo 24 punkte primintoje jurisprudencijoje nurodytą antrąjį atvejį.

Dėl priimtimumo sąlygų švelninimo

- 74 Anot ieškovės, tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė šioje byloje, reikia sušvelninti ieškinio priimtimumo sąlygas. Ji mano, kad priimtimumo sąlygos turi būti taikomos kiek lanksčiau, pirmiausia dėl reikalavimų, susijusių su veiksminga teismine gynyba ir teisine valstybe, kuri yra viena iš pamatinių Sąjungos vertybių ir jos savitumo dalis. Be to, remdamasi 2024 m. balandžio 9 d. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimu *Verein Klimaseniorinnen Schweiz ir kt. prieš Šveicariją* (CE:ECHR:2024:0409JUD005360020), kuriame tas teismas, vadovaudamasis 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) 6 straipsnio 1 dalimi, pripažino asociacijos, įsteigtos siekiant skatinti ir įgyvendinti veiksmingas klimato apsaugos priemones, teisę kreiptis į teismą, ieškovė iš esmės teigia, kad, jeigu su teisinės valstybės vertybės apsauga susiję argumentai yra tokie pat svarbūs, kaip ir susiję su klimato apsauga, iš to sprendimo išplaukiantis požiūris turėtų būti *mutatis mutandis* taikomas nagrinėjamu atveju. Be to, atsižvelgiant į Sąjungos prisijungimo prie EŽTK perspektyvą, būtų geriau suderinti asociacijų teisei kreiptis į teismą keliamus reikalavimus.
- 75 Pažymėtina, kad SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje nustatytos priimtimumo sąlygos turi būti aiškinamos atsižvelgiant į pagrindinę teisę į veiksmingą teisminę gynybą, tačiau tokiu aiškinimu negali būti panaikinamos Sutartyje aiškiai nustatytos sąlygos (žr. 2013 m. spalio 3 d. Sprendimo *Inuit Tapiriit Kanatami ir kt. / Parlamentas ir Taryba*, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 98 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 2015 m. balandžio 28 d. Sprendimo *T & L Sugars ir Sidul Açúcares / Komisija*, C-456/13 P, EU:C:2015:284, 44 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 76 Konkrečiai kalbant, pagal Chartijos 47 straipsnį suteikta apsauga nesiekia pakeisti Sutartyse nustatytos teisminės kontrolės sistemos, ypač taisyklių dėl tiesiogiai Sąjungos teismui pateikiamų ieškinių priimtumo (žr. 2013 m. spalio 3 d. Sprendimo *Inuit Tapiriit Kanatami ir kt. / Parlamentas ir Taryba*, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 97 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 77 Be to, pagal Chartijos 47 straipsnį suteikiama apsauga nereikalauja, kad teisės subjektas galėtų besąlygiškai pareikšti ieškinį dėl Sąjungos aktų panaikinimo tiesiogiai Sąjungos teisme (2020 m. spalio 28 d. Sprendimo *Associazione GranoSalus / Komisija*, C-313/19 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2020:869, 62 punktas).
- 78 Nagrinėjamu atveju, kaip matyti iš šio sprendimo 31 ir 73 punktų, ieškovė nei savo, nei savo narių, kurių interesus gina, vardu negali teigti, kad ginčijamas sprendimas yra tiesiogiai su ja susijęs.
- 79 Dėl ieškovės nuorodos į požiūrį, kurio Europos Žmogaus Teisių Teismas laikėsi šio sprendimo 74 punkte minėtame sprendime atsižvelgdamas į EŽTK 6 straipsnio 1 dalį, pakanka priminti, kad, kaip patvirtina ESS 6 straipsnio 3 dalis, EŽTK pripažįstamos pagrindinės teisės sudaro Sąjungos teisės bendruosius principus ir nors pagal Chartijos 52 straipsnio 3 dalį Chartijoje įtvirtintoms teisėms, atitinkančioms EŽTK užtikrinamas teisės, suteikiama ta pati prasmė ir apimtis, kaip suteikta šios konvencijos, pastaroji, kol Sąjunga prie jos neprisijungė, nėra į Sąjungos teisės sistemą formaliai integruota teisės priemonė. Chartijos 52 straipsnio išaiškinimuose nurodyta, kad pagal šio straipsnio 3 dalį siekiama užtikrinti būtiną Chartijos ir EŽTK darną, „nedarant neigiamos įtakos Sąjungos teisės [ir] Europos Sąjungos Teisingumo Teismo autonomijai (žr. 2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimo *LG ir MH (Savų pinigų plovimas)*, C-790/19, EU:C:2021:661, 75 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 80 Šiomis aplinkybėmis, jeigu būtų sušvelnintos priimtumo sąlygos, kaip prašo ieškovė, faktiškai būtų netaikoma tiesioginės sąsajos sąlyga, kuri aiškiai įtvirtinta SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje, o tai prieštarautų šio sprendimo 75 punkte primintai jurisprudencijai.
- 81 Reikia pridurti, kad, kaip matyti iš ESS 19 straipsnio 1 dalies, Sąjungos teisinės sistemos paisymo teisminę kontrolę atlieka ne tik Teisingumo Teismas, bet ir valstybių narių teismai. SESV 263 ir 277 straipsniuose, taip pat jos 267 straipsnyje nustatyta išsami teisių gynimo priemonių ir procedūrų sistema, skirta Sąjungos aktų teisėtumo kontrolei, kuri patikėta Sąjungos teismams, užtikrinti (žr. 2015 m. balandžio 28 d. Sprendimo *T & L Sugars ir Sidul Açúcares / Komisija*, C-456/13 P, EU:C:2015:284, 45 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 82 Dėl šio aspekto pažymėtina, kad nacionaliniame procese teisės subjektai turi teisę teisme užginčyti bet kokio sprendimo ar bet kurio kito nacionalinės teisės akto, susijusio su visuotinai taikomo Sąjungos akto taikymu jų atžvilgiu, teisėtumą remdamiesi šio negaliojimu (žr. 2015 m. balandžio 28 d. Sprendimo *T & L Sugars ir Sidul Açúcares / Komisija*, C-456/13 P, EU:C:2015:284, 46 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 83 Vadinas, prašymas priimti prejudicinį sprendimą dėl akto galiojimo, kaip ir ieškinys dėl panaikinimo, yra Sąjungos aktų teisėtumo kontrolės būdas (žr. 2015 m. balandžio 28 d. Sprendimo *T & L Sugars ir Sidul Açúcares / Komisija*, C-456/13 P, EU:C:2015:284, 47 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 84 Primintina, kad tais atvejais, kai nacionalinis teismas mano, kad vienas ar keli šalių arba jo iniciatyva nurodyti pagrindai dėl Sąjungos akto neteisėtumo yra pagrįsti, jis privalo sustabdyti bylos nagrinėjimą ir kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą dėl

galiojimo įvertinimo, nes tik tas teismas turi jurisdikciją konstatuoti Sąjungos akto negaliojimą (žr. 2015 m. balandžio 28 d. Sprendimo *T & L Sugars ir Sidul Açúcares / Komisija*, C-456/13 P, EU:C:2015:284, 48 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 85 Asmenų, kurie neatitinka SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos reikalavimų, kad galėtų pareikšti ieškinį Sąjungos teisme, atveju teisių gynimo priemonių ir procedūrų, leidžiančių užtikrinti pagrindinę teisę į veiksmingą teisminę gynybą, sistemą turi nustatyti valstybės narės (žr. 2015 m. balandžio 28 d. Sprendimo *T & L Sugars ir Sidul Açúcares / Komisija*, C-456/13 P, EU:C:2015:284, 49 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 86 Ši valstybėms narėms nustatyta pareiga dar sykių patvirtinta ESS 19 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje, pagal kurią valstybės narės „nustato teisių gynimo priemones, būtinas užtikrinant veiksmingą teisminę apsaugą Sąjungos teisei priklausančiose srityse“. Tokia pareiga išplaukia ir iš Chartijos 47 straipsnio, kai valstybės narės patvirtina priemones, kuriomis įgyvendinama Sąjungos teisė, kaip tai suprantama pagal Chartijos 51 straipsnio 1 dalį (žr. 2015 m. balandžio 28 d. Sprendimo *T & L Sugars ir Sidul Açúcares / Komisija*, C-456/13 P, EU:C:2015:284, 50 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 87 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia pritarti Komisijos pateiktam nepriimtinumui grindžiamam prieštaravimui ir atmesti ieškinį kaip nepriimtina.

Dėl Rumunijos pateikto prašymo įstoti į bylą

- 88 Pagal Procedūros reglamento 144 straipsnio 3 dalį atsakovui pateikus šio reglamento 130 straipsnio 1 dalyje nurodytą nepriimtinumą arba kompetencijos nebuvimą grindžiamą prieštaravimą, sprendimas dėl prašymo įstoti į bylą priimamas tik atmetus prieštaravimą arba nurodžius, kad dėl jo bus sprendžiama nagrinėjant bylą iš esmės. Be to, pagal to paties reglamento 142 straipsnio 2 dalį įstojimas į bylą netenka dalyko, kai ieškinys pripažįstamas nepriimtinu.
- 89 Kadangi nepriimtinumą grindžiamas prieštaravimas šiuo atveju buvo pripažintas pagrįstu, procesas užbaigiamas šia nutartimi, todėl nebereikia priimti sprendimo dėl Rumunijos pateikto prašymo įstoti į bylą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 90 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovė bylą pralaimėjo, iš jos priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, kaip to reikalavo Komisija.
- 91 Be to, pagal Procedūros reglamento 144 straipsnio 10 dalį Rumunija padengia savo bylinėjimosi išlaidas, susijusias su prašymu įstoti į bylą.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (trečioji kolegija)

nutaria:

1. Atmesti ieškinį kaip nepriimtina.

2. **Nebereikia priimti sprendimo dėl Rumunijos prašymo įstoti į bylą.**
3. ***Asociația Inițiativa pentru Justiție* padengia savo ir Europos Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.**
4. **Rumunija padengia savo bylinėjimosi išlaidas, susijusias su prašymu įstoti į bylą.**

Priimta 2025 m. vasario 3 d. Liuksemburge.

Kancleris
V. Di Bucci

Kolegijos pirmininkės pareigas einanti
P. Škvařilová-Pelzl